

Наталія БОГДАНЕЦЬ-БІЛОСКАЛЕНКО
Юлія ШУМЕЙКО
Людмила КЛИМЕНКО

УКРАЇНСЬКА МОВА БУКВАР

ЧАСТИНА ЧЕТВЕРТА

ДЕРЖАВНІ СИМВОЛИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ
ГЕРБ
УКРАЇНИ**

**ДЕРЖАВНИЙ
ПРАПОР
УКРАЇНИ**

ДЕРЖАВНИЙ ГІМН УКРАЇНИ

Музика Михайла Вербицького

Слова Павла Чубинського

Ще не вмерла України і слава, і воля,
Ще нам, браття молодії, усміхнеться доля.
Згинуть наші воріженьки, як роса на сонці.
Запануєм і ми, браття, у своїй сторонці.

Приспів:

Душу й тіло ми положим за нашу свободу,
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

Наталія Богданець-Білоskalенко,
Юлія Шумейко, Людмила Клименко

«Українська мова. Буквар»
навчальний посібник для 1 класу
закладів загальної середньої освіти
(у 6-х частинах)
Частина 4

Схвалено для використання в освітньому процесі

Київ
Видавництво «Грамота»
2023

УДК

Схвалено для використання в освітньому процесі
[рішення експертної комісії з педагогіки та методики початкової освіти
від 6 грудня 2022 року (протокол № 6); рішення експертної комісії з проведення
антидискримінаційної експертизи від 5 січня 2023 року (протокол № 1)], № 2.0006–2023
у Каталогі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам.

Умовні позначення:

— послухай;

— творче завдання;

— напиши;

— робота в парі та в групі;

— намалюй;

— поміркуй;

— для тих, хто вміє читати.

Богданець-Білоskalенко Н. І.

Українська мова. Буквар : У 6-х частинах : Частина четверта : навч. посібн. для 1 кл. закл. загальн. середн. освіти / Наталія Богданець-Білоskalенко, Юлія Шумейко, Людмила Клименко. — Київ : Грамота, 2023. — 40 с. : іл.

ISBN 978-966-

ISBN 978-966- (частина четверта)

Посібник «Українська мова. Буквар» (у 6-х частинах) розроблений відповідно до Державного стандарту початкової освіти та програми колективу авторів під керівництвом О. Я. Савченко. Видання спрямоване на реалізацію компетентнісного підходу в навчальному процесі молодших школярів. Навчальний зміст посібника забезпечує реалізацію завдань та формування предметних і ключових компетентностей.

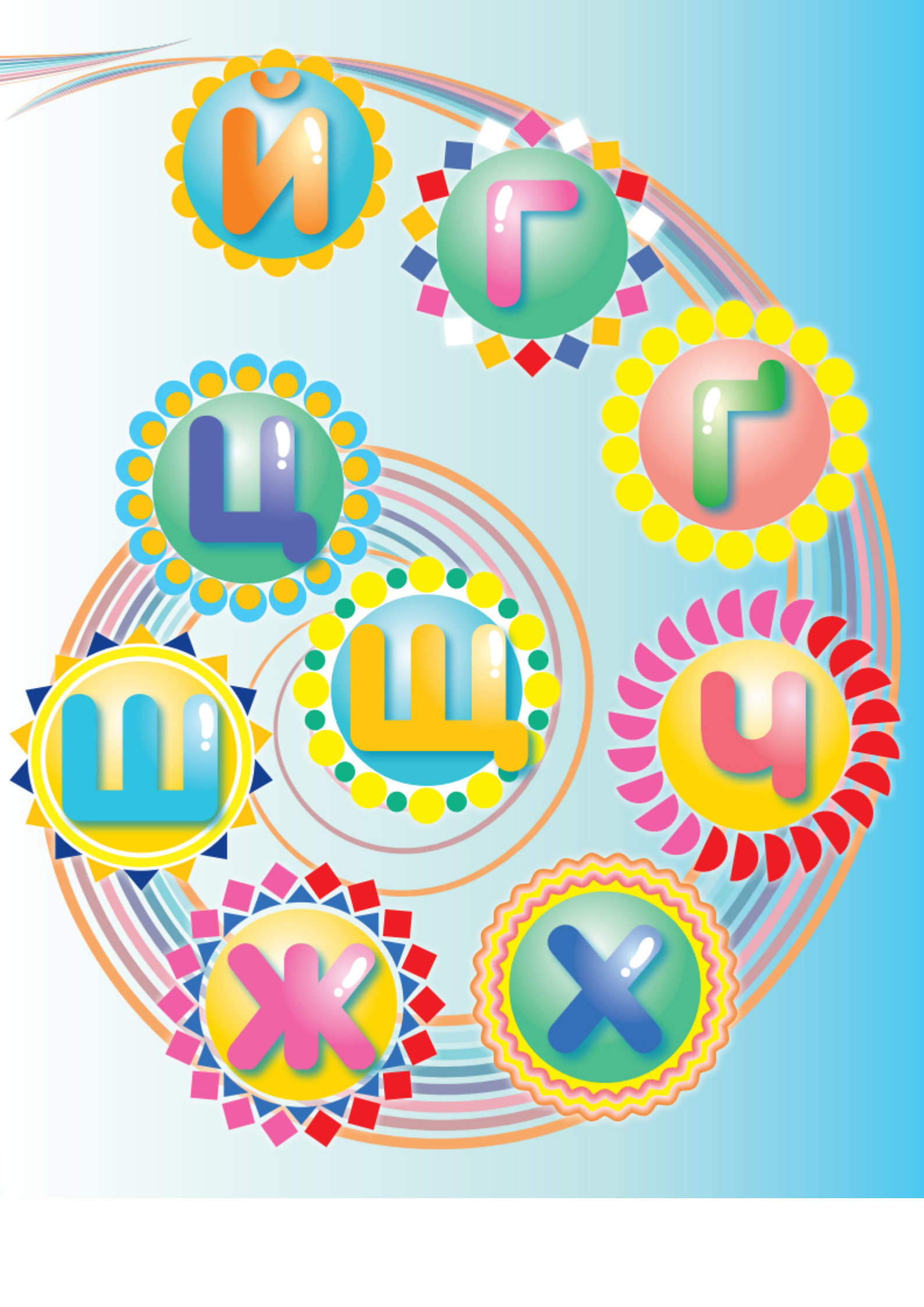
Для учнів, учителів, методистів і батьків.

УДК

ISBN 978- (частина четверта)

© Богданець-Білоskalенко Н. І., Шумейко Ю. М.,
Клименко Л. В., 2023

© Видавництво «Грамота», 2023

Й й

й Й

Знайдіть на малюнку об'єкти, у назвах яких є звук [й]. Складіть розповідь.

Послухай вірш.

Білий сніг густий летів,
Ліс засипати хотів,
Та дерева не боялись
І з-під снігу посміхались.

Юлія Хандожинська

● Назви слова зі звуком [й].

[= • | - • - -] [- • = | - •] [- • | - • | - • =]

У яких об'єктах «заховалася» буква **й**? Викладіть букву **й** із кубиків.

Прочитай склади. Додай до них букву **й** і прочитай ще раз.

мі
ми
ра
рі
ри

→ **й**

ві
ви
сі
бі
би

→ **й**

Розкажіть, що зображено на світлинах. Прочитайте разом.

— Ай!

— Ой!

Напиши за зразком.

й й й й

йо йо ій ій

Й й Й й Й й

Напиши за зразком.

Прочитай імена хлопчиків. Полічи їх за порядком. Хто стоїть третім? Запиши.

Лукій

Авдій

Мойсей

Савелій

Арсеній

Розглянь малюнки. Чим займаються діти? Яким видом спорту займаєшся ти? Розкажи. Обведи зображення того виду спорту, який закінчується звуком [й].

Розгадай кросворд.

1			й	
2			й	
3			й	
4			й	
5			й	

Розглянь малюнки. Назви зимові явища. Зроби звуковий аналіз слова, що має звук [й].

Прочитай слова. Розфарбуй сніговиків відповідно до кольору, яким подано кожне слово.

великий

малий

середній

Прочитай уривок із вірша.

Я — веселий сніговик!
 І до снігу взимку звик!
 Не сиджу ані хвилинки!
 Забіг в гості до хмаринки,
 А там снігу — ба... гора!
 Я давай його штовхати
 На подвір'я і на хати,
 Щоб ніхто не сумував,
 В гості Новий рік чекав!

Юлія Хандожинська

- Намалюй сніговика, якого ти хотів би /хотіла б зліпити.

Г г

г

Знайдіть на малюнку об'єкти, у назвах яких є звук [г]. Складіть розповідь.

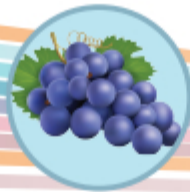
Послухай вірш.

Зимонька у танці з вітром закружляла,
Крихітні сніжинки впали на луги.
Свіже і привітне все навколо стало,
Міриади срібла — молоді сніги.
Хазяйнує в горах вправно господиня,
Сковують морози панцир для ріки.
Як пригріє сонце — тріскають крижини,
А зима мурує з льоду острівки.

Марія Яновська

- Опиши картину, яку ти уявляєш, слухаючи вірш.
- Назви́ слова зі звуком [г].

[- - ' | - •]

[- • | - • | - - ' -]

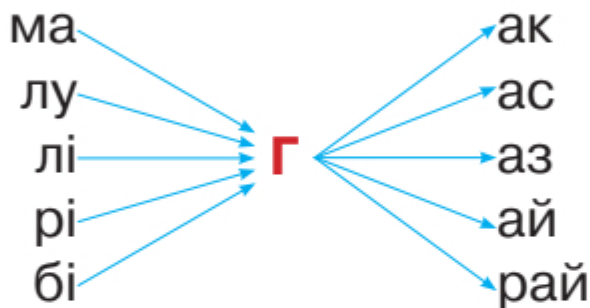
[- ' | = • -]

У яких об'єктах «заховалася» буква **г**? Викладіть букву **г** із цеглинок Лего.

Прочитай склади. Додай до них букву **г** і прочитай ще раз.

Прочитай слова. Полічи кількість складів у них. Визнач у кожному стовпчику «зайве» слово. Підкресли слово, що відповідає малюнку.

горбок
город
голос
година

герой
геній
генерал
гепард

глина
глобус
грудка
грам

Напиши за зразком.

г	г	г	г
гу	гу	г	г

Напиши за зразком.

Прочитай текст. Запиши речення, у якому є два імені.

Гліб і Галина були в магазині. Галина купила два кілограми огірків. А Гліб — великого гарбуза. Діти заплатили сорок три гривні.

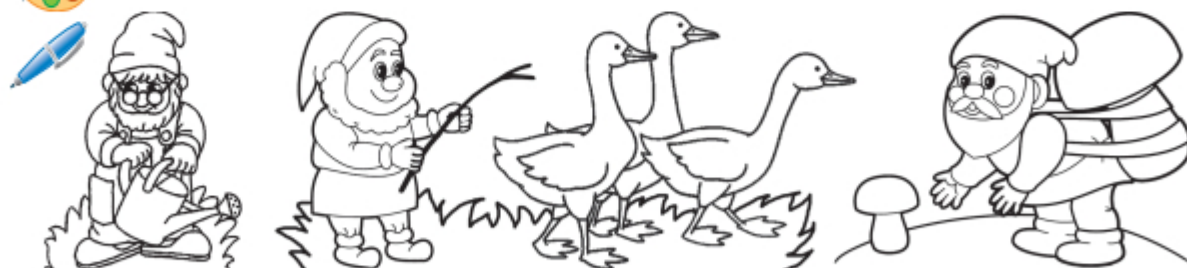

Прочитай текст. Підкресли слова, у яких є букви Г, г.

Григорій, Гарій та Гордій — гноми. Усі вони — гарні господарі. Григорій збирав гриби. Гарій поливав квіти: гвоздики, гладіолуси, гербери. Гордій пас гусей. О другій годині гноми грали на гітарі.

Упізнай гномів і запиши їхні імена. Розфарбуй.

Прочитай склади. З'єднай стрілками склади верхнього рядка зі складами нижнього, утворюючи слова. Визнач ті, що є об'єктами живої природи (усно).

го но гу ва гли гри

ги си луб га би на

Назві тварин, які живуть у джунглях. Обведи «зайвий» малюнок. Познач тварину, у назві якої звук [г] стоїть у кінці слова.

Прочитай вірш.

Хотів яось носоріг
Собі почухати свій ріг.
І хоч старався він аж як,
Та не виходило ніяк.
Нарешті мавпочка прийшла
І йому допомогла.
Усі навкруг повинні знати,
Що друзів треба виручати.

За Ольгою Науменко

- Розкажи, як ти допомагаєш своїм друзям.

Назвіть ґаджети, які зображено на малюнку. Якими з них ви вмієте користуватися? Складіть розповідь.

Послухай уривок із вірша.

Буква «Ґе» з ріжком вгорі
Усміхнулась дітворі.
В багатьох словах цікавих
Красувалась, наче пава:
Ґрунт, і ґаблі, і ґирлиґа,
Ґуля, ґніт, дзиґар і дзиґа...
Придивляйтеся, вивчайте,
Букву «Ґе» не забувайте!

За Ліною Біленькою

- Скільки разів у словах ужито звук [ґ]? Запам'ятай їх.

[- • | - •]

[• - | - • -]

[- • - | - • -]

У яких об'єктах «заховалася» буква **г**? Викладіть букву **г** із гудзиків.

АБВ Прочитай склади спочатку повільно, а потім швидко.

га	гу	го	ги	гі	ге	аґи	аґу	аґо	аґі	аґе
аґ	уґ	оґ	иґ	іґ	еґ	ґрис	ґрус	ґрос	ґріс	ґрес

АБВ Прочитай слова. Підкресли в кожному стовпчику «зайве» слово. Обведи слово, що відповідає малюнку.

ґава	ґніт	ґонта	ґрасувати
ґазда	ґвалт	ґердан	ґелґотати
ґанок	ґлей	дзиґа	ґаздувати
аґрус	ґаблі	ґрунт	проґавити

 Напиши за зразком.

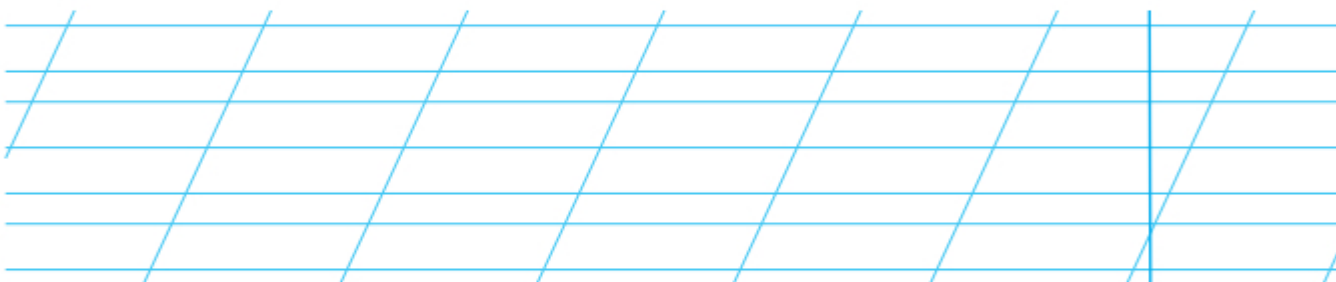
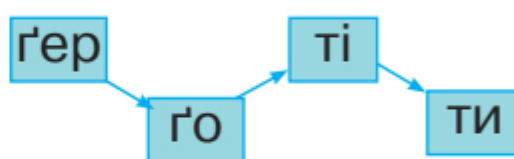
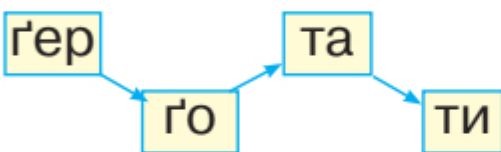
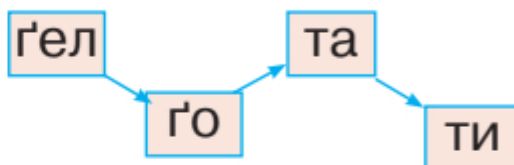
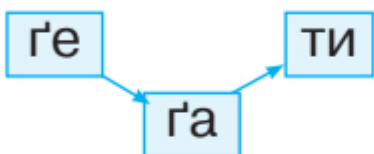
Handwriting practice lines with examples of the letter 'g' and syllables 'га' written in cursive.

Напиши за зразком.

Прочитай склади, утворюючи слова. Поясни їхнє значення. Запиши слова (на вибір).

Добери схему до кожного малюнка. Вивчи скоромовку. Назву якого птаха, що починається на **г**, згадано в скоромовці?

[- о́ | - • -]

[- о́ | - •]

Гава на базарі була,
 Гава сиру принесла.
 Сіла гава на ганок,
 Запросила грака на сніданок.

Прочитай речення. Поясни, як ти розумієш їхній зміст. Добери речення, які за змістом відповідають малюнкам. Пронумеруй малюнки.

1 — Не лови ґав! 2 — Проґавити. 3 — Ловити ґав.

Розгляньте малюнки. Розкажіть, хто з дітей дотримується Правил дорожнього руху, а хто — ні.

Прочитай уривок із вірша.

Усі тротуаром проходили справа,
Та правила руху порушила ґава.
Ішла вона зліва, назустріч слонові.
— Кар-кар! Роздавив мені ногу!
А зайчик до неї: — От ґава смішна!
Мабуть, величенька вага у слона?
По правому боці ходжу я до школи,
Мені не наступлять на ноги ніколи!

Грицько Бойко

- Які правила порушила ґава? Хто дотримався правил?

Ч Ч

Знайдіть на малюнку об'єкти, у назвах яких є звук [ч]. Складіть розповідь.

Послухай вірш.

Ми маленькі читачі —
Дум розумних збирачі.
Читачі-читайлики,
Олі та Михайлики.
Читачі-читалочки,
Василі й Наталочки.

Лідія Повх

- Як авторка називає тих, хто читає книжки? Скільки разів слово *читачі* вжито в тексті?

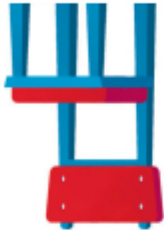
[- ́ = | - •]

[- ́ - | - •]

[- • -]

У яких об'єктах «заховалася» буква **ч**? Викладіть букву **ч** з олівців.

Назві й запиши склади, яких не вистачає, у порожніх клітинках. Прочитай їх спочатку повільно, а потім швидко.

чу	чо	че		чи	ча	чна		чну	чни	чні	чла
уч		еч	іч	ич		чла	чло		чли	члі	чва

Прочитай слова. Назві, що спільного в словах у кожному стовпчику. Підкресли слово до малюнка.

чайник

чотири

задача

часник

чоботи

вечір

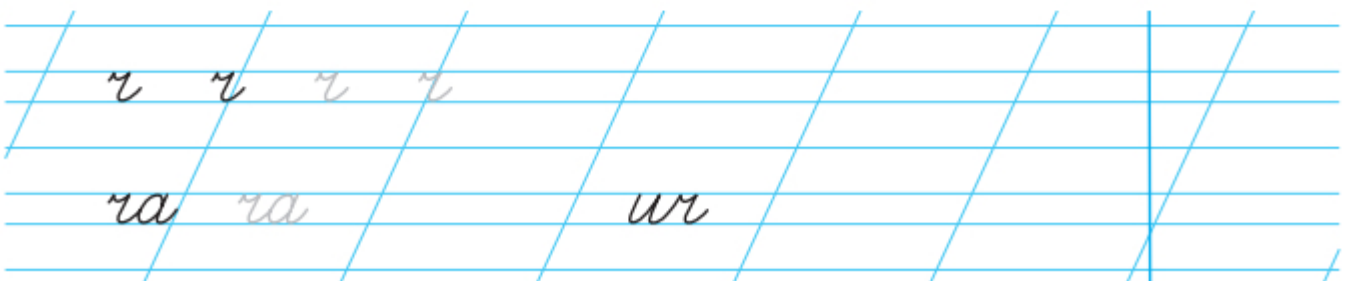
чайка

човен

тістечко

Напиши за зразком.

У ч ч ч ч

Напиши за зразком.

Запиши назви кольорів зображених олівців.

Прочитай текст. Запиши назви міст, про які йдеться в тексті.

Родина Марка й Антоніни минулого року часто мандрувала. Вони побували в численних куточках великих міст і містечок. У січні були в Чернігові — славетному північному місті на березі річки Десни. Гуляли красивими скверами, відвідали виставку картин. У червні родина мандрувала до Черкас. Побували в зоопарку, відпочивали на березі річки Дніпра. А потім відвідали Чигирин — місто, відоме історичними легендами та переказами про козаків.

Запиши слово до малюнків і схеми. Назви якомога більше слів, якими можна описати зображені об'єкти.

Обери один із малюнків і склади речення (усно).

[- • | - • - | - •]

Blank handwriting lines for writing a sentence.

Прочитай текст.

Це було влітку. Цілий день пекло сонце, а потім пішов дощ. Під шовковицею сидів Василь. Він не боявся зливи. Його захищало густе листя.

Хлопчик помітив, як один струмок почав заповнювати невеличку заглибину. Утворювалось озерце, на середині якого був маленький острівець. Раптом він побачив на острівці маленьке червоне сонечко. Воно бігало від одного краю острівця до іншого.

«Чому ж воно не летить?» — подумав Василь.

Острівець ставав дедалі меншим. Сонечко сиділо непорушно. Хлопчик побіг під дощ і змок до нитки, але встиг урятувати сонечко.

За Василем Сухомлинським

- Обведи слово, яким можна охарактеризувати героя твору.

ЧЕМНИЙ ЧЕСНИЙ ЧУЙНИЙ

- Як ти розумієш вислів *змокнути до нитки*?

X x

Знайдіть на малюнку об'єкти, у назвах яких є звук [х]. Які хвойні дерева зображено? Складіть розповідь.

Послухай уривок із вірша.

На санчатах, на санчатах
Вниз із гірки мчать малята —
Щічки й носики червоні!
Ось летить хтось на картоні,
І на лижах, й на портфелі...
Гомін звідусіль веселий.
Хлопці ковзани знайшли,
Разом на ставок пішли.
Перегони і хокей —
Справжнє свято для дітей.

Олег Майборода

- Про які зимові розваги йдеться у вірші? Які розваги ти любиєш найбільше?

[- • - | - •́]

[- • | = •́ | - •́]

[- • | - •́ -]

У яких об'єктах «заховалася» буква **х**? Викладіть букву **х** із монеток.

Назві й запиши склади, яких не вистачає, у порожніх клітинках. Прочитай їх спочатку повільно, а потім швидко.

ха	хо	ху	хе	хи	хі	хна	хно		хни	хне	хла
ах		ух		их			хло	хлі	хли		хва

Розфарбуй склади кольорами слів, до яких вони підходять.

ХО

..лат

ха

..стка

ху

..ровод

Прочитай слова. Назві, що спільного в словах у кожному стовпчику. Підкресли слово до малюнка.

вухо

кухар

Харків

хвіст

хірург

Хуст

хобот

пастух

Херсон

Напиши за зразком.

Напиши за зразком.

Прочитай речення. Запиши відповідь на запитання.

Підкресли слово до малюнка.

Муха, махаон, мураха — комахи.
Черепашка, хамелеон — плазуни.
А ховрах?

Склади якомога більше слів із букв поданого. Запиши чотири слова (на вибір).

ХРИЗАНТЕМИ

Послухай та вивчи скоромовку.

Мухомор не без химер:
Замість моху взяв мохер.
Мухоморчику-хлопчині
Сплів мохерову шапчину.
Хором, миром мухомори
Про химерника говорять.

Леся Мовчун

Розшифруй ребус. Запиши слово-відгадку.

Х, , **а**

Blank handwriting lines for the answer.

Прочитай текст.

Як затягнеться небо сірим серпанком, то я вже знаю: треба чекати нашу хмару.

Вона живе за лісом. Висунеться, потягнеться і повзе на село. Та й стане над нашою хатою. А тоді я-ак сипоне! Великі краплі падають рясно, наче трусить хмара здоровенне, повне води решето. І вже лисніє від чистоти й свіжості весь город. І хиляться додолу молоде бадилля картоплі, темно-зелене листя буряків, пагони помідорів...

Я беру парасолю й виходжу на ґанок, щоб нашій хмарі подякувати.

За Оксаною Кротюк

- Якою ти уявляєш хмару, описану в тексті? Чи доводилося тобі спостерігати за хмарами в небі? До кого або до чого вони можуть бути подібні?

Ж ж

жж

Знайдіть на малюнку об'єкти, у назвах яких є звук [ж].
Складіть розповідь.

Послухай уривок із вірша.

Не для забавок дитячих
Все ж існують сірники,
Щоб не сталося лиха й плачу —
Не тягни до них руки!
Стережися, ще не пізно!
Засторога ось така:
Нищівний вогонь і грізний
Від одного сірника!

За Світланою Гарбуз

- Чому дітям не можна брати сірники?
До чого це може призвести?
- Назви слова зі звуком [ж].

[- • | - • | - •]

[- • | - • -]

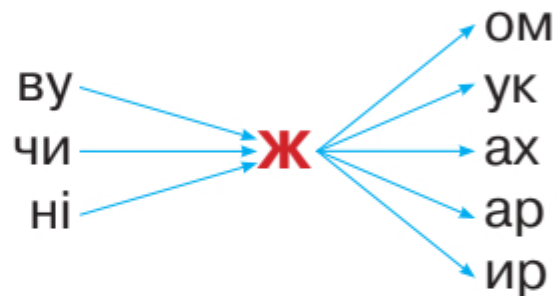
[- • - -]

У яких об'єктах «заховалася» буква **ж**? Викладіть букву **ж** із кольорових олівців.

Прочитай склади та слова спочатку повільно, а потім швидко.

жа	жу	жо	жи	жі	же
аж	уж	ож	иж	іж	еж

Прочитай слова. Об'єднай слова кожного стовпчика одним словом. Підкресли слово до малюнка. Склади з ним речення (усно).

жук	ожина	Жак	ніжний	
вуж	спаржа	Жора	свіжий	
чиж	інжир	Жанна	найдорожчий	
жаба	баклажан	Ждана	жартівливий	

Напиши за зразком.

Напиши за зразком.

Ж Ж

Прочитай текст. Запиши слова, у яких є букви **Ж, ж**.

У Жанни — іменини. Мама приготувала желе з ожини. Жорж, Жора та Сніжана привітали Жанну. Жора подарував книжку. Сніжана принесла жовті жоржини, а Жорж — великі кубики. Діти побудували з кубиків високу вежу. Веселі іменини були в Жанни.

Прочитай слова. Знайди пару. Підкресли слова, де буква **ж** — на початку слова. Склади речення із цими словами (*усно*).

доріжка

жакет

пасажир

шарж

жарт

стежка

бажати

подорожній

піджак

жадати

З'єднай малюнки з поданими складами.

жи..

же..

жу..

жа..

Прочитай слова. Визнач «зайві» в кожному стовпчику.
Запиши їх.

жоржини	журавлі	сережки
підсніжники	кажан	жито
жасмин	морж	журавлина

Blank handwriting lines for practicing the words.

Прочитай вірш.

Сипнула зима наостанку
Сніжинки свої крижані...
Раніше приходять світанки,
Зробилися довшими дні.
А сонечко дужче пригріло —
Сніжинки розтанули вмиль.
...Надворі уже потепліло.
І зимонька стала тужить:
Прийшла їй пора нас лишати —
Іде вона в інші краї...
Тож будемо весну стрічати,
Чекати у гості її!

Марія Познанська

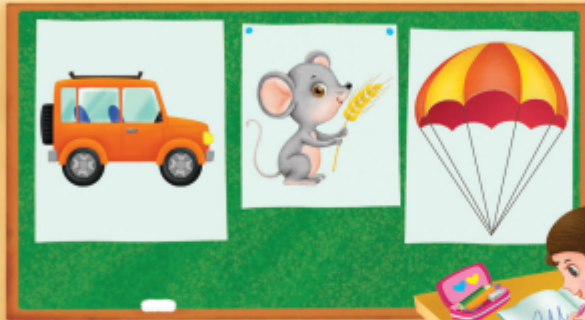
- Які зміни відбуваються в природі з настанням весни?
- Підкресли слова з буквою **ж**.

ш ш

ш ш

Розгляньте малюнок. Назвіть об'єкти, у яких є звук [ш]. Складіть розповідь.

Послухай вірш.

Школо наша, школо,
Приголуб нас, мила,
Пригорни усіх нас,
Як голуб під крила.
Ти нас всіх научиш,
Як на світі жити,
Як зло оминати,
Як добро чинити.
Бджілоньки — на квіти,
Дітоньки — до школи,
Там збирають мудрість,
Як мед у полі бджоли.

Марійка Підгірянка

- Назви слова зі звуком [ш]. Скільки їх є у вірші?

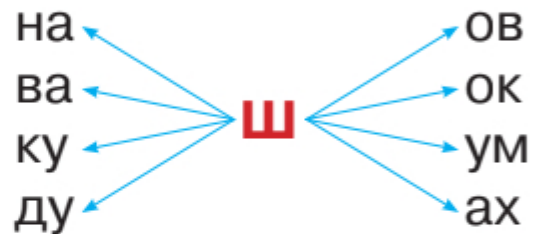
[- • - | - • - | - • -] [- • - | - • - | - • -] [- • - | - • -]

У яких предметах «заховалася» буква **ш**? Викладіть букву **ш** із цеглинок Лего.

Прочитай склади та слова спочатку повільно, а потім швидко.

ша	шу	шо	ши	ші	ше
аш	уш	ош	иш	іш	еш

Прочитай слова. Назви́ слова в кожному стовпчику на відповідний склад.

шапка	шосе	шум	шити
шахи	шолом	шубка	шина
шалаш	шорти	шуліка	шило
шайба	шофер	шуруп	шибка
шаровари	шоколад	шукати	шишка

Напиши за зразком.

Ш Ш Ш Ш Ш Ш Ш

Напиши за зразком.

Прочитай текст. Запиши одне речення (на вибір).

Учора в школі влаштували турнір із шахів і шашок. Перемогу в турнірі шахістів отримав Мишко. Тепер він чемпіон школи з гри в шахи.

Прочитай слова. З'єднай малюнок зі словом. Утвори пари.

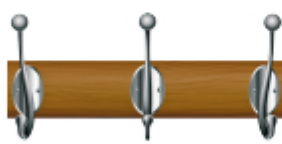
шпак

чашка

груша

шорти

кашкет

Прочитай назви дій. Підкресли дії, які зображено на малюнку.

сидиш

їдеш

ведеш

бачиш

учиш

пишеш

спиш

мусиш

купиш

живеш

вариш

лізеш

Ц Ц

Знайдіть на малюнку об'єкти, у назвах яких є звуки [ц] і [ц']. Складіть розповідь.

Послухай вірш.

Жонглери жонглюють предметами різними:
Скляними, пластмасовими, залізними.
Булавами, кільцями або пляшками,
М'ячами, чашками або тарілками.
Жонглером готуюсь піти на арену.
Приходьте до цирку дивитись на мене.

Ірина Лобовик

- Поясни, хто такі жонглери. Які інші артисти виступають у цирку?
- Назви́ слова у вірші зі звуками [ц], [ц'].

[- ́ - | - • =] [- ́ | - • | = •] [• | = • | - ́ =]

У яких об'єктах «заховалася» буква **ц**? Викладіть букву **ц** із цукерок.

Запиши склади, яких не вистачає, у порожніх клітинках. Прочитай їх спочатку повільно, а потім швидко.

ца	ці	це				цва	цво	цву	цві	цве
			иц	оц	уц	цна		цну		цне

Прочитай слова. Що спільного в словах кожного стовпчика?

цукор	сцена	мешканці	цимбали
цунамі	серце	вулиці	цесарка
цуцик	сонце	криниці	цикламен

Напиши за зразком.

Ц Ц Ц Ц Ц Ц Ц

Напиши за зразком.

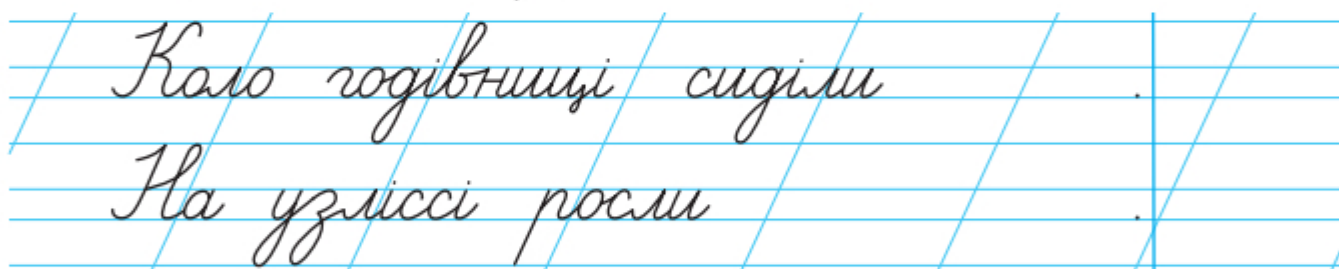
Прочитай вірш. Розфарбуй птаха, про якого йдеться у вірші. Доповни речення.

Ходили синиці
У синіх спідницях,
Збирали у кошик
Достиглі суниці.

А синичатко,
Жовтий животик,
Збирало суниці
Не в кошик, а в ротик.

За Анатолієм Камінчуком

З'єднай стрілками частини речень. Прочитай утворені речення. Запиши одне речення (на вибір). Підкресли слово до малюнка.

Синиці й горобці — це
Нарцис і цикламен — це
Лисиці та зайці — це

квіти.
птахи.
звірі.

Прочитай текст. Підкресли слова з буквою **ц**. Обведи слова, які відповідають на питання **хто?**

Цвіркотів малий цвіркун —
Голосистий цокотун
Про такий чарівний світ:
Про корисний липи цвіт,
Про цитрини та цукерку,
І водичку у цеберку.

Леся Вознюк

Назві об'єкти, які зображено на малюнках. Обведи слово, що називає один предмет. Склади речення (*усно*).

Прочитай вірш.

Олівець зелений
малював травичку,
Олівець оранжевий —
у траві лисичку.
Олівець блакитний —
небо голубе,
А олівчик жовтий —
сонечко ясне.

Олівець червоний
Маки розкидав.
Фіолетовий фіалок
Трішечки додав.
Синій олівець волошки
Сіяв поміж жита.
Ось такий малюнок
Намалював Микита.

Єлизавета Гуменко

- Створи такий малюнок, як Микита.

Щ щ

Розгляньте малюнок. Розкажіть, що відбувається на малюнку. Чим би ви хотіли його доповнити? Назвіть слова зі звуками [шч]. Чи можна сказати, що дівчинка щаслива?

Послухай вірш.

— Чим пахне дощик? — запитую у трав.
— Свіжості запах він нам дарував.
Вийду я з хати, підставлю руки —
Долоньки чують краплинок стукіт.
— Чим, дощику, пахнеш? — запитую я.
— Запахом щастя, краси і життя!

Наталка Сиротич

- Дай відповідь на запитання на початку вірша. Поясни свою думку.

[- - • | - •] [= • | - = • - | - •] [= • - -]

У яких об'єктах «заховалася» буква **щ**? Викладіть букву **щ** із кольорових олівців.

Назви й запиши склади, яких не вистачає, у порожніх клітинках. Прочитай їх спочатку повільно, а потім швидко.

щу	що	ще	щі		ща	щєб	щом	щук	щин	щід
уц		єц	іц	иц	ац	щір	щиг	щод	щєз	щум

Прочитай слова. Зафарбуй двоскладові слова.

кущ плащ дощ щєбет щітка

щєрбет хрущ щит ліщина щока

Прочитай слова. Поясни їхнє значення.

що → ранку
що → днини
що → вечора

що → року
що → весни
що → літа

Напиши за зразком.

Ш Ш Ш Ш Ш Ш Ш

Напиши за зразком.

Прочитай вірш. Познач малюнки кольорами їхніх назв у тексті. Запиши ці слова.

Щиро **щиглик** у **ліщині**
 Щебетав собі щоднини:
 — Щоб нам щедре літечко
 Виросло житечко,
 Щоб щасливий равлик
 Міг щипати **щавлик**.

Леся Вознюк

Установи відповідність між словами в словосполученнях. Поясни, як ти їх розумієш. Склади речення (*усно*).

щасливий	щедрий	щирий
урожай	сміх	хлопчик

АБВ Прочитайте текст. Розіграйте в особах.

 Зима в лісі була холодна та люта. Замела снігом і мишачу нірку. Сидить Миша, боїться й носа висунути. Зголодніла вона, у своїй комірчині знайшла лише одне зернятко. Сидить і плаче, не знає, що з ним робити.

— З'їм його, а тоді піду до Ведмедя, попрошу в нього їжу, — каже вона.

Пішла Миша до Ведмедя, стукає у двері.

— Це я, Ведмедю, допоможи! Я така голодна! — заплакала Миша.

— Не плач! Стій тут, нікуди не йди! — сказав Ведмідь. А згодом повернувся з гостинцями. Там були і зернята, і борошно, і горіхи, і мед. А також картопля, морква й капуста.

Миша подякувала Ведмедеві. А наступного дня напекла смачних пиріжків і віднесла їх Ведмедю на знак вдячності за його добре серце.

Отож і ти, як той Ведмідь, роби добрі справи та, як Миша, дякуй за допомогу.

За Ольгою Зубер

- Хто з персонажів тобі подобається найбільше? Розкажи.
- Чому важливо бути щедрими та вдячними? Обґрунтуй свою думку.

Навчальне видання

БОГДАНЕЦЬ-БІЛОСКАЛЕНКО Наталія Іванівна,
ШУМЕЙКО Юлія Миколаївна,
КЛИМЕНКО Людмила Василівна

Українська мова

Буквар

Навчальний посібник для 1 класу
закладів загальної середньої освіти
(У 6-х частинах)

ЧАСТИНА ЧЕТВЕРТА

Схвалено для використання в освітньому процесі

Посібник відповідає Державним санітарним нормам і правилам
«Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей».

В оформленні посібника використано матеріали з інтернет-видань,
що знаходяться у вільному доступі.

Художниця Ю. Мітченко

Редакторка Н. Забаштанська
Художнє оформлення та макет Н. Антоненко
Технічне редагування Л. Ткаченко
Комп'ютерна верстка С. Груніної
Коректорки С. Бабич, І. Барвінок

Формат 84 × 108/16
Гарнітура Прагматика С. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. Обл.-вид. арк.
Ум. фарбовідб. . Тираж прим.
Зам. №

